EKOSYSTEMBASERAD HAVSFÖRVALTNING

AKTÖRSFORUM 14

8 november 2024

EUROPEISKA UNI
Europeiska
havs- och fiskerifor

Havs och Vatten myndigheten

Länsstyrelsen Stockholm

PILOT
STOCKHOLMS SKÄRGÅRD

Sammanfattning

Stort tack till er som deltog på Aktörsforum den 8 november!

En mängd viktiga frågor behandlades under höstens sista Aktörsforum, det fjortonde i ordningen. Framför allt var det intressant att se hur deltagarna samlades kring de berättelser man skapade i respektive arbetsgrupper. Värdefullt för att hitta riktning och perspektiv och som bygger vår gemensamma berättelse om en levande skärgård - både över och under ytan!

Aktuellt från EBHF
Inledningsvis berättade projektledningen bland annat om de arbetsgrupper som bildats vid senaste Tvärforum för Säl och Skarv samt om det viktiga initiativet för ökat samarbete med Åland för att åstadkomma en regional förvaltning. Det var också spännande att få höra Isak Eksell, åtgärdssamordnare i Södra Bottenhavet, berätta om nya projekt och initiativ i vårt grannområde.

Vi vill också tacka Henrik C. Andersson, länsfiskekonsulent på länsstyrelsen, som uppdaterade oss om fiskekvoterna för 2025. För sill och strömming innebär det en 108-procentig ökning för centrala Östersjön. Beslutet innebär en svår situation men förhoppningen är att en utflyttad trålgräns ska bromsa de stora industribåtarnas framfart. Kanske än mer oroande, och något som knappt nämnts i i sammanhanget, är skarpsillens situation; vilken har haft en dålig föryngring under senare år, alarmerande för en så kortlivad och för Östersjön betydelsefull art.

Ellen Bruno från Östersjöcentrum presenterade även arbetsgruppen Naturskydd och fritidsbåtars arbete med att tillgängliggöra miljöinformation i sjökort. Första sommarens arbete utvärderas nu, och gruppen ser över möjligheterna att sprida initiativet till andra geografiska och tematiska områden.

Berättelser
Den andra halvan av Aktörsforum ägnades åt en workshop om att bygga en berättelse för respektive arbetsgrupps specifika fråga. Berättelser har kraften att förändra perspektiv och väcka känslor. Genom berättelser kan en grupp stärkas i sitt syfte och mål och komplexa idéer kan förmedlas utåt på ett engagerande sätt. Vi vill börja med att tacka för ert engagemang! Forts…. →

Sammanfattning

Uppgiften visade sig olika utmanande för olika grupper. De dystra beskeden från ministerrådet kring kvotsättningen, den allmänt svåra situationen för fisken i Östersjön samt bristande respons när det påtalas gjorde det svårt för Fiskegruppen att finna en stärkande berättelse att samlas kring. Förslag på politisk påverkan genom en resa till Bryssel och påminnelsen om att även små steg är viktiga lyftes som möjliga vägar framåt. (Sedan mötet har projektet inlett ett samarbete med forskningsprojektet FORCE, vilket kan hjälpa oss att praktiskt och rättsligt analysera situationen för att utveckla ett regionalt hållbart fiske. Hopp kan finnas i detta)

Arbetsgruppen Naturskydd och fritidsbåtar fokuserade på att utforma en konkret kampanj för att stärka stödet från både politiker och invånare kring marint skydd.

Arbetsgruppen för Effektiva processer och åtgärder planerar workshops för markägare, bland annat på Värmdö, där goda exempel ska lyftas fram för att inspirera till förändring.

Slutligen presenterade den nybildade arbetsgruppen om Östersjöns ambassad en plattform för respekt och omtanke om hela regionens ekosystem samt en påminnelse om vår plats som en del av naturen. Anteckningar från workshopen återfinns i slutet av det här dokumentet.

Sist men inte minst vill vi påminna om två kommande digitala möten innan vi tar lite välförtjänt julledighet:

Storforum 22 november och Tvärforum - Säl och Skarv 27 november.

Och återigen, tack för allt ert arbete.

//Gustaf Almqvist, Kajsa Sörman och Kajsa Balkfors

Agenda

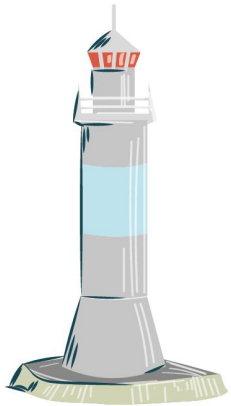

9.00	**Välkomna och inledning**
	Aktuellt från EBHF
	Workshop- Att bygga en berättelse
10.25	**Paus**
	Workshop- Att bygga en berättelse
	Lyssna på tvärs
	Tidslinje våren 2025
12.00	**Slut**

Vilken roll förknippar du dig främst med?

Kommun/region

Myndighet

Intresse-föreningar

Näringsidkare

Akademi

Engagerad privatperson

Annat

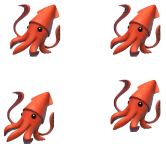

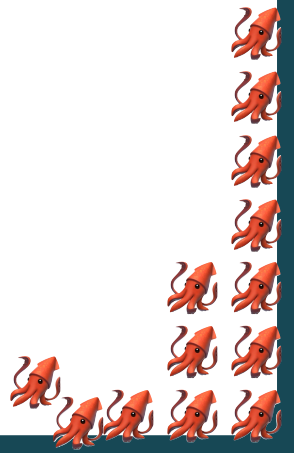

Aktuellt från EBHF

Åland

Tvärforum säl och skarv

Fiskekvoter 2025

Miljöhänsyn i sjökort

Södra Bottenhavet

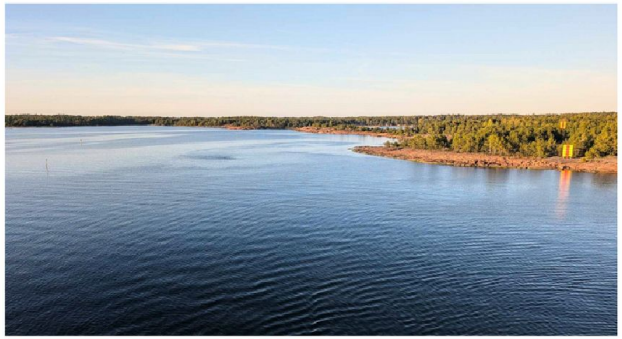
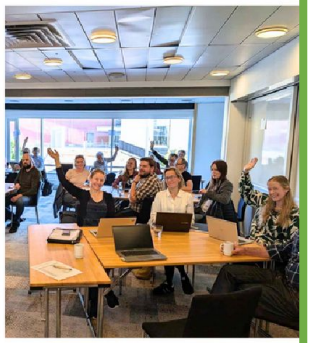

Framtidens strömming

Regional förvaltning Ålands hav

Länsstyrelsen Stockholm

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Tvärforum Säl och skarv,
Göteborg 4 september

Tvärforum om skarv,
Digitalt 27 november kl 9-12

Tvärforum Säl och Skarv - arbetsgrupper och initiativ

- **Inspel till trålgränsuppdraget**
  HaV bjuder in lokala aktörer, regionala inspel tom födovävsinteraktioner i samband med ”trålgränsuppdraget”

- **Effektiv förvaltning: Erfarenhetsutbyte konkreta förvaltningsåtgärder**
  En ny arbetsgrupp ska utbyta erfarenheter från aktuella pågående åtgärder, följa upp effekter av olika åtgärder och bidra till den nationella kunskapsbanken.
  Första fokus är fredade zoner i olika omfattning och genom olika metoder.

- **Etisk jakt**
  Arbetsgruppen vill skapa ett nätverk av kunniga jägare, främja samarbetet mellan markägare, jägare och myndigheter och informera om etisk jakt

- **Berättelsen om säl och skarv**
  Arbetsgruppen ska ta fram en gemensam berättelse om sälen och skarven som beskriver arternas roll i ekosystemet historiskt och idag samt hur de påverkar och påverkas av andra arter och människans aktiviteter

Agenda tvärforum skarv 27 nov

Rapport från arbetsgrupperna

Avstämning nationella myndigheter

Presentationer Länsstyrelser:
Gävleborg, Uppsala, Stockholm och Västra Götaland

Dialog i mindre grupper

Fiskekvoter 2025

6 av 7 bestånd på historiskt låga nivåer

Strömmingen

Skarpsillen

Lax

Torsk

Trålgränsen

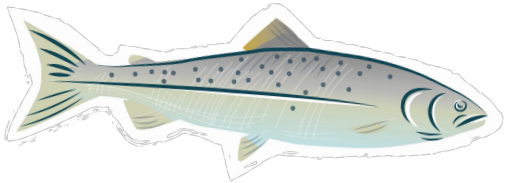

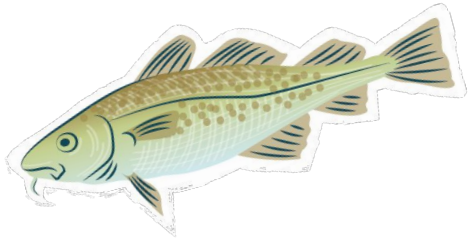

Visning av känsliga undervattensmiljöer i sjökort - uppdatering

Ellen Bruno,
Östersjöcentrum, Stockholms universitet

Utbrett båtliv vid kusten – hur kan man minska miljöpåverkan?

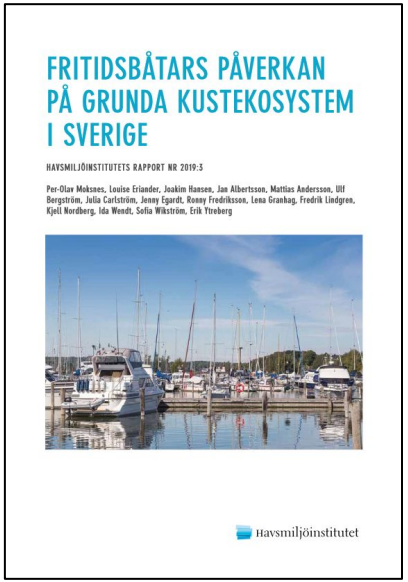

[HMI Rapport 2019:3.]

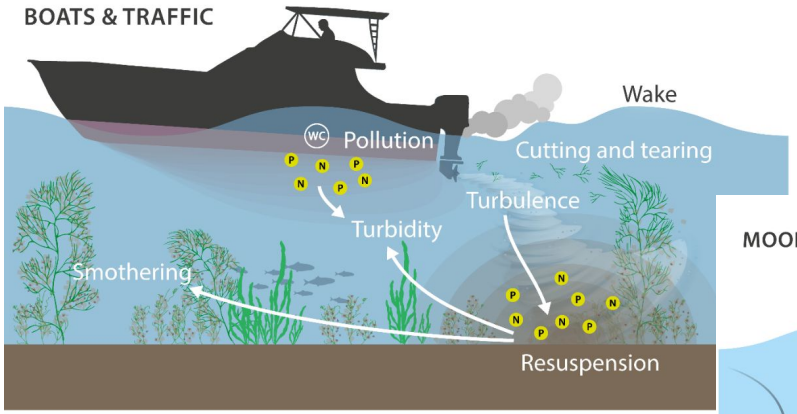

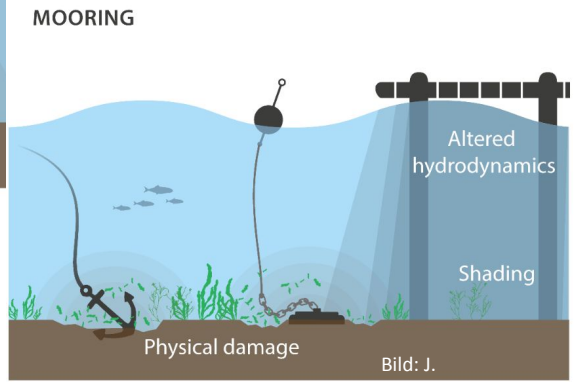

[Sagerman et al. 2020. Ambio 49 pp. 517–530]

Miljöinformation i sjökort som en åtgärd?

Pilotförsök inom EBHF Stockholms skärgård, arbetsgruppen för Hållbart båtliv och Naturskydd:

- Svenska Båtunionen
- Stockholms länsstyrelse
- WWF
- Skärgårdsstiftelsen
- Vaxholms stad
- Värmdö kommun
- Naturskyddsföreningen
- Birdlife
- Greenarchipelago
- Stockholms Universitet Östersjöcentrum
- SLU

Tidigare försök att få ut data

- Haft kontakt med Sjöfartsverket
- Motion i riksdagen
- Skrivit debattartikel

Men löste sig först när…

- Skippo-appen (gamla Eniro på sjön) tog kontakt hösten 2023

Svenska Dagbladet Nyheter Näringsliv Kultur Ledare Debatt Livet eSvD

Fritidsbåtar i Stockholm. Foto: Magnus Andersson/TT

Det svårt att veta hur det marina livet ser ut under ytan. Därför måste politikerna nu se till att miljöinformation inkluderas i sjökorten, skriver forskare med flera debattörer.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka miljöinformationen för att skapa förutsättningar för fritidsbåtsägare att ta hänsyn till känsliga vattenmiljöer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är av stor vikt att skydda olika känsliga miljöområden, särskilt känsliga bottenområden. Tyvärr finns de inte utmärkta i sjökort, varken för yrkesfart eller för fritidsbåtar. Det kan handla om naturskyddsområden, känsliga ålgräsängar på botten som är viktiga för livet i havet och liknande information. Sådan information finns visserligen tillgänglig på Havs- och vattenmyndigheten och/eller hos länsstyrelserna, men vilken båtägare letar där?

Fågel- och sälskyddsområden finns utmärkta i sjökort, men inte till exempel skyddsvärda bottenområden. I en skyddad vik kan båtar som ankrar på svaj

Ärendet är avslutat

Motionskategori: Fristående motion
Tilldelat: Trafikutskottet

Händelser
Inlämnad: 2022-11-23
Granskad: 2022-11-23
Hänvisad: 2022-12-01

Motioner

Motioner är förslag som riksdagens ledamöter har lämnat till riksdagen.

Miljöinformation i sjökort i Skippoappen

Består idag av 2 GIS-lager

1. **Ålgräsängar**
2. **57 grunda och från havet tydligt avgränsade vikar med höga naturvärden**.

Med tydliga rekommendationer på hur man bör uppföra sig.

Skikten fanns med i appen för Stockholms skärgård, från maj 2024. I gratisversionen.

Rekommen-datio
nerna är:

- Görliga
- Vetenskapligt förankrade

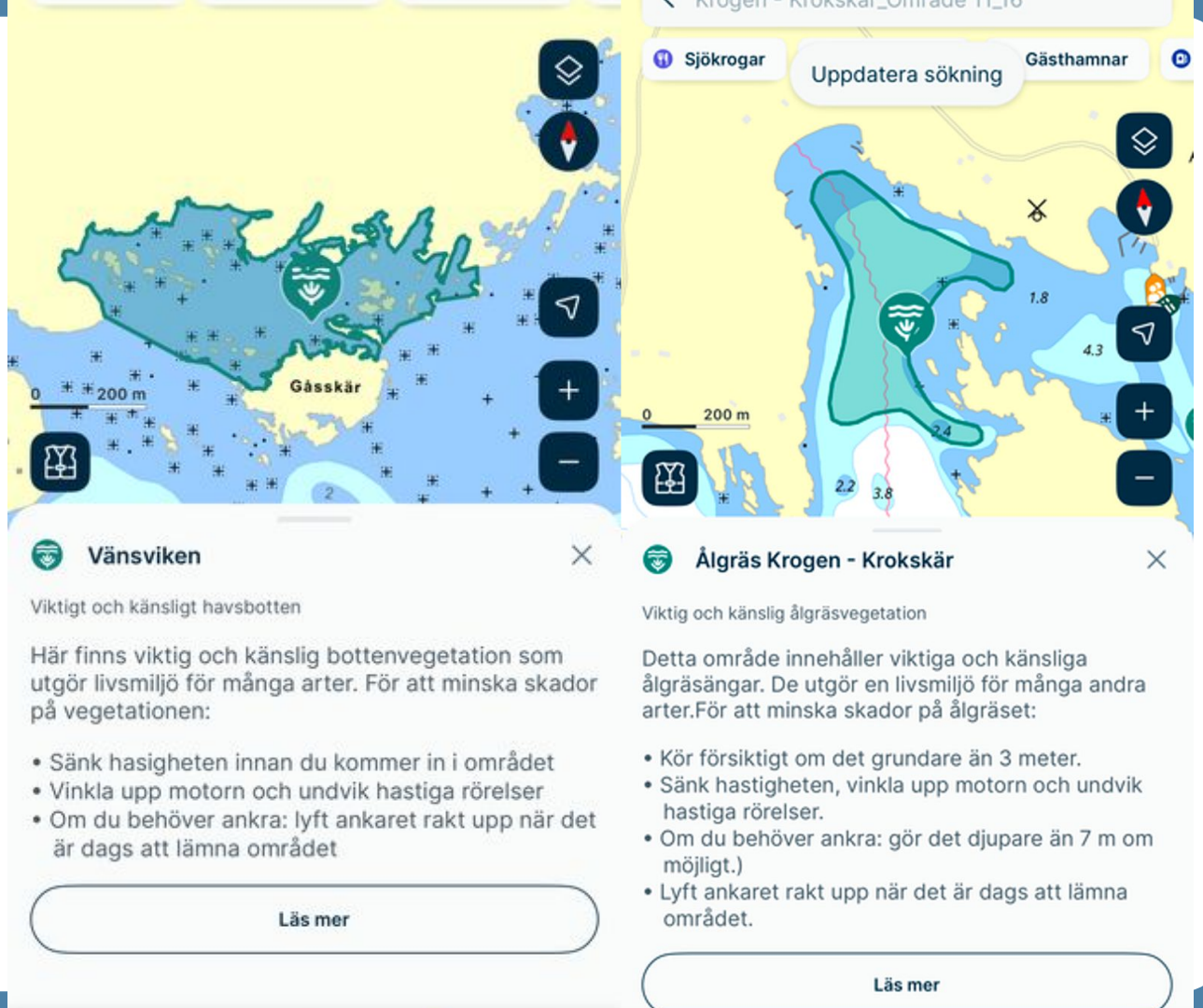

Miljöinformation i sjökort i Stockholms skärgård – arbete nu och framåt

- Har tagit fram en metodbeskrivning, presenterats för HaV och andra piloter, ska presenteras på frukostseminarium
- Sannolikt göra GIS-skikt till Öppen data
- Inväntar svar från enkät till båtägare
- Vart efter fler inventeringar görs – uppdatera GIS-skikt
- Informera alla navigationsappar och plotter-företag
- Ev använda Skippos användare som rapportörer för nya fina grundområden
- Ev lägga in: Marina skyddade områden, Viktiga områden för fisk och fiske

Uppdatering EBHF Södra Bottenhavet

SYFTE ett hav i balans och hållbart nyttjande av ekosystemen.

Söderhamns kommun

Gävle kommun

Älvkarleby kommun

TIERPS KOMMUN

ÖSTHAMMARS KOMMUN – EN DEL AV ROSLAGEN

Medfinansieras av Europeiska unionen

Havs och Vatten myndigheten

WORKSHOP

Berättelsen

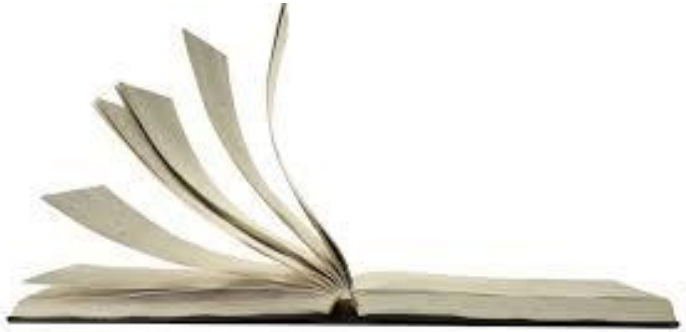

Steg för steg: Bygg er berättelse

Introduktion

Denna övning hjälper er som grupp att skapa en engagerande och tydlig berättelse om ett problem ni arbetar med.

Berättelser har kraften att förändra perspektiv och väcka känslor. De binder samman människor genom att skapa förståelse och empati. Genom berättelser kan en grupp stärkas i sitt syfte och mål och komplexa idéer kan förmedlas utåt på ett engagerande sätt.

Vi kommer att arbeta stegvis, med berättelsens olika byggstenar. Målet är att skapa en helhet som både förtydligar, informerar och inspirerar.

En berättelse är en förenklad version av verkligheten, ni behöver inte redogöra för allting, var inte rädda för att skala av.

Workshopgrupper

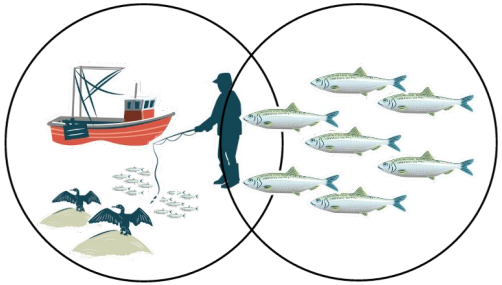

Regional fiskeförvaltning (1)
Ekosystemanalys strömming

Naturskydd och
Fritidsbåtar

Östersjöns
ambassad

Processer och
åtgärder

Fossilfri
skärgårdstrafik

Steg för steg: Bygg er berättelse

BYGGSTENAR

1. Nuläge: Definiera problemet

2. Frågor och påståenden: Skapa engagemang

3. Motargument och fakta: Trovärdighet

4. Lösning: Visa vägen framåt

5. Uppmaning: Inspirera och utmana

Mallar!

Steg för steg: Bygg er berättelse

1. Nuläge: Definiera problemet

Beskriv problemet kort och koncist i 1-3 meningar. Vad är kärnan i problemet? Varför är detta viktigt att lösa?

Tänk på: Fokusera på att formulera problemet så tydligt som möjligt, gärna kopplat till hur det påverkar människor, naturen eller samhället.

Åtgärdsarbete i skärgården är för komplicerat och tyngt av byråkrati.

Skärgårdsbåtarna står för 40 procent av regionens koldioxidutsläpp.

Vi lägger ner enorma resurser på åtgärdsarbete men resultaten lyser med sin frånvaro.

Instruktion

1. Börja med kort runda,
max 1 min/person:
Vad jobbar vi med? Vad är ett problem vi vill jobba med idag?

2. **Definiera ett problem att arbeta med. Använd blå ruta i mallen.**

Ni har 15 minuter - hjälps åt att hålla koll på tiden!

Steg för steg: Bygg er berättelse

Instruktion

Använd gröna rutor i mallen.
Ni har 20 minuter - hjälps åt att hålla koll på tiden!

2. Frågor och påståenden: Skapa engagemang

Formulera en eller flera retoriska frågor och/ eller påståenden som brukar användas för att legitimera nuvarande ordning, detta för att väcka intresse och få mottagaren att reflektera.

Tänk på: Vilken känsla vill ni väcka hos mottagaren? Retoriska frågor kan hjälpa mottagaren att ifrågasätta status quo och börja tänka på möjliga förändringar.

Varför är det så här?
Ska det få vara såhär?
Hur blev det såhär?

De säger att markägare inte vill ägna sig och åtgärdsarbete- men stämmer det?

3. Motargument och fakta: Trovärdighet

Bemöt sedan dessa påståenden/ frågor genom att presentera fakta som beskriver orsakerna bakom problemet.

Tänk på: Fakta kan vara siffror, exempel eller annan evidens som stärker er berättelse.

Ta fram länkar till källor som backar upp det ni påstår.

Det kan vara bra att börja med att välja vilka fakta som stärker er tes och sen koppla på en fråga/ påstående.

Steg för steg: Bygg er berättelse

Instruktion
Använd gula rutor i mallen.
Ni har ca 25 minuter - hjälps åt att hålla koll på tiden!

4. Lösning: Visa vägen framåt

Presentera möjliga lösningar och visa att problemet kan åtgärdas. Det kan handla om ett direkt förslag eller flera alternativ beroende på vad som passar problemet bäst.

Tänk på: Försök att vara hoppfull och konstruktiv. Visa att det inte är för sent att förändra och att det finns konkreta åtgärder som kan tas. Om ni har flera lösningar, presentera dem på ett sätt som visar fördelarna med varje alternativ.

5. Uppmaning: Inspirera och utmana

Vad vill ni att mottagaren ska göra? Det kan vara att engagera sig i en viss fråga, läsa på om ett ämne, fatta ett beslut eller bidra till att lösa problemet.

Tänk på: Var tydliga och konkreta i er uppmaning. Se till att mottagaren förstår vad de kan göra för att bidra till lösningen. Uppmana till handling på ett sätt som gör det lätt för mottagaren att agera. Det kan vara olika uppmaningar till olika målgrupper.

Är uppmaningen/ lösningen samma för alla? Eller finns det olika uppmaningar beroende på målgrupp? Testa lite olika!

Reflektion

- Hur var det att arbeta på det här sättet?
- Hur går vi vidare härifrån?
- Vad vill vi dela i helgrupp?

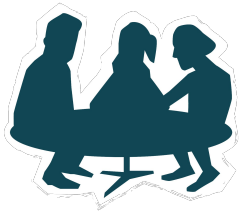

Instruktion

Använd den blåa rutan på er tredje slide.
Ni har ca 25 minuter - hjälps åt att hålla koll på tiden!

Dela i helgrupp

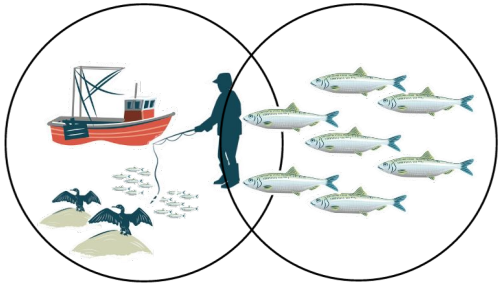

Regional fiskeförvaltning (1)
Ekosystemanalys strömming

Naturskydd och
Fritidsbåtar

Östersjöns
ambassad

Processer och
åtgärder

Fossilfri
skärgårdstrafik

Tidslinje höst 2024 - vår 2025

- 11 september - **Aktörsforum 13 - Gustavsberg Värmdö kommun**
- 19-20 september - Kustvattendagar Åland (inkl EBHF workshop)
- 2 oktober - Workshop: Marint områdesskydd (LST, SU, kommuner och EBHF arbetsgrupp)
- *Vår 2025- Workshop: Åtgärder i Värmdö med smultronmetoden (arbetsgrupp) FRAMFLYTTAD tbd*
- 6 november - Svealands kustvattenvårdsförbund , kontaktombudsmöte
- 8 november - **Aktörsforum 14:** plan 2025. Svealands kustvattenvårdsförbund
- 12-14 november - Länsfiskekonferens
- 22 november - **Storforum hela EBHF**
- 28 november - Formas konferens Hav och Vatten
- 27 november - **Tvärforum säl och skarv**
- 27-28 november - Marin restaureringskonferens (tyvärr krock med tvärforum)
- *Förslag:* 12-13 februari **Aktörsforum 15**
- *Förslag:* 7-8 maj **Aktörsforum 16**

* Fler kommuner, frukostseminarier, workshop berättelser,

TACK FÖR ATT NI KOM

PILOT

STOCKHOLMS SKÄRGÅRD

WORKSHOP

Dokumentation

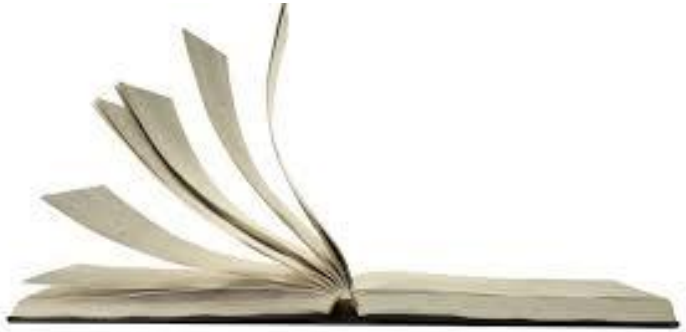

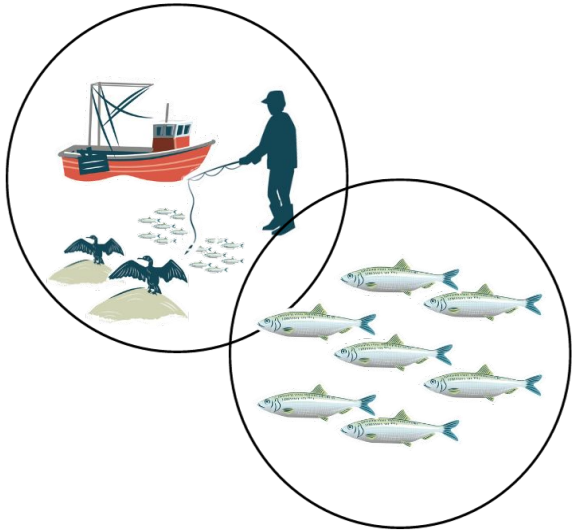

Regional fiskeförvaltning
Ekosystemanalys strömming

Deltagare i gruppen:

1. Nuläge Beskriv problemet kort och koncist i 1-3 meningar. Vad är kärnan i problemet? Varför är detta viktigt att lösa?

Det finns ingen möjlighet att nå Havsmiljödirektivets mål med nuvarande fiskepolitik.

Fiske och miljödirektiv är på kollisionskurs och motarbetar varandra.

För vem finns fisken? - ekosystemet, kustfiske, fiskmjöl, beredskap

2. Frågor & påståenden: Formulera retoriska frågor/ påståenden som brukar användas för att legitimera nuläget.

För vem finns fisken?

- Fiskmjöl ger mat i andra hand (den moderna människan vill äta lax)
-

3. Motargument och fakta: Ta fram/välj fakta som som bemöter eller slår hål på respektive fråga/påstående.

- Fiskmjölsfisket bidrar till förstörda ekosystem

Arbetsgrupp: Regional fiskeförvaltning / Ekosystemanalys strömming

4. Lösning: Presentera möjliga lösningar och visa att problemet kan åtgärdas.

Stoppa industrifisket

Regionalt inflytande över fisket

5. Uppmaning: Inspirera/uppmana mottagaren att agera. Det kan vara olika uppmaningar till olika målgrupper.

jag kommer fortsättningsvis välja att endast i undantagsfall äta odlad lax, köpa nya pälsprodukter och leta efter god bra mat för hundar och katter som jag ibland har nöjet att hand om.

Välj viltfångat om det finns!

Fråga var fisken kommer ifrån

Upplys att majoriteten av det pelagaiska fisket går till fiskmjöl

REFLEKTION Regional fiskeförvaltning / Ekosystemanalys strömming

- Hur var det att arbeta på det här sättet?
- Hur går vi vidare härifrån?
- Vad vill vi dela i helgrupp?

Arbetssättet bra!

Vi tar det vidare i vår arbetsgrupp vid nästa möte. Frivilligt extramöte?

Det är ett stort och komplext problem. Det är svårt att definiera mottagaren. Omöjligt att utkräva ansvar.

Naturskydd och Fritidsbåtar

Deltagare i gruppen:

[redacted]

1. Nuläge Beskriv problemet kort och koncist i 1-3 meningar. Vad är kärnan i problemet? Varför är detta viktigt att lösa?

Många lokala politiker är negativt inställda till marint skydd, de tror att det dödar utvecklingen i kommunen och skärgården. Sannolikt saknas kunskap om de stora värdena (för natur och människor) som kan skapas av lokalt marint skydd och åtgärdsarbete. Det är viktigt att denna förståelse finns för att komma vidare i skyddet och få acceptans bland allmänheten.

Är verkligen fritidsbåtlivet ett stort problem som behöver regleras så hårt när det finns så många andra problem (kryssningsfartyg, övergödning, överfiske) som förstör Östersjön? Sannolikt saknas kunskap om hur fritidsbåtlivet kan skada stora värdena (för natur och människor) och vad som kan vinnas av att ta hand om de lokala skärgårdsmiljöerna. Det är viktigt att denna förståelse finns för att båtägare ska vilja ta hänsyn. .

2. Frågor & påståenden: Formulera retoriska frågor/ påståenden som brukar användas för att legitimera nuläget.

- Det spelar ingen roll vad vi gör här i vår vik/i vår lilla kommun.. Det är stora saker såsom kryssningsfartyg, övergödning, överfiske som förstör skärgården och som vi inte kan rå över
- Om vi gör hela skärgården/min kommun till reservat så dödar vi möjligheterna till lokal utveckling i form av nya bostäder, mer turism, mer båttrafik

3. Motargument och fakta: Ta fram/välj fakta som som bemöter eller slår hål på respektive fråga/påstående.

Just därför att skärgården mår så dåligt är det extra viktigt att skydda och ta hand om de värden vi har.

Ja det finns stora problem på Östersjönivå, men lokalt kan det vara av stor vikt att arbeta med lokala problem - exploatering, övergödning, båtlivets påverkan, miljögifter etc.

Att skydda miljön kan ge stora värden. Alla (invånare/besökare/företag/båtfolket vill ha en levande naturmiljö med fisk (och fiske), rent klart hav att bada i, fågel mm.

Att skydda miljön behöver inte innebära att man inte kan utveckla området och få dit fler turister, mer åretruntboenden, mer näringsidkare (affärer, resturanger, hotell, ekoturismföretag mm) året runt

Arbetsgrupp: Naturskydd och båtliv

4. Lösning: Presentera möjliga lösningar och visa att problemet kan åtgärdas.

Göra det attraktivt för kommuner att jobba med marint skydd

Skapa opinion för att skydda skärgårdens natur bättre, kan driva politik lokalt och långsiktigt.

Gemensam kampanj och goda argument för bättre marint skydd. Både naturvetenskapliga argument, varför det är viktigt att skydda och vårda istället för att återställa. Varför skyddsvärda områden är viktiga för fisk och fiske, turism mm. Visa på goda exempel. Stora sjöarna i USA Cissi), Kosterfjordens nationalpark, Holland (Åsa)? Ge exempel på hur man kan utveckla utan att förstöra?

Topp 5 problem i skärgården:

1. Övergödning lokalt (enskilda avlopp, båtliv och besökare, jordbruk och djurhållning)
2. Exploatering (bryggor, hus, muddring)
3. Fiske, både rovfisk-fiske i skärgården och fiske i utsjön
4. Miljögifter och avfall (från yrkes- och fritidsbåtar, från besökare, från boenden)
5. Klimatförändringar (båtliv och transporter)

Informera om att skydd inte är skydd utan att det finns differentierat skydd. Vissa områden HELT fredade, andra skyddade för specifika ändamål.

Driva frågan om ersättning till markägare.

Använda oss av unga, sociala medier och influencers.

5. Uppmaning: Inspirera/uppmana mottagaren att agera. Det kan vara olika uppmaningar till olika målgrupper.

Till politiker:

- Tävling - bli stockholms bästa skärgårdskommun - värt ett besök, kom hit och snorkla, stockholms vackraste undervattensmiljöer, vi satsar på skärgården.
- Skydda stockholms skärgård för naturens och invånarnas skull. Därför att ….

Till besökare, båtägare och allmänhet:

- Levande skärgård - både över och under ytan! Vad är det? Måla en vision.
- Din lilla insats är viktig därför att ….
- Fråga din politiker vad hen vill göra för att skydda skärgården?

Till markägare:

REFLEKTION Naturskydd och båtliv

- Hur var det att arbeta på det här sättet?
- Hur går vi vidare härifrån?
- Vad vill vi dela i helgrupp?

Arbetssättet:

- Konstruktivt
- Informativt
- Inspirerande

Vi tar frågan vidare i vår arbetsgrupp på nästa arbetsgruppmöte.

Vi vill gärna driva en gemensam kampanj mot allmänhet, båtägare och politiker.

Fossilfri skärgårdstrafik

Deltagare i gruppen:

1. Nuläge Beskriv problemet kort och koncist i 1-3 meningar. Vad är kärnan i problemet? Varför är detta viktigt att lösa?

Sjötrafiken står för 40 procent av regionens kollektivtrafiks totala koldioxidutsläpp.
Sverige och världen satsar på förnybar energi, elektrifiering lyfts som lösning för framtidens skärgårdstrafik, med HVO som övergångslösning.
Samtidigt stoppar regeringen 13 planerade vindkraftsparker till havs stopp från regeringen, på grund av säkerhetsargument från försvaret.

Hur ska det tas fram en tydlig plan för hur detta ska hanteras?

Hur mycket ska vi koppla detta till sjöfarten?Ny sjöfartsutredning nämligen, om sjöfartens miljöbelastning

Lösning: miljözoner i Stockholms City, skulle miljözoner kunna finnas i skärgården? Orealistiskt? Men vi skulle ändå kunna väcka tanken…

Ett sätt att nå dit är att det endast skulle säljas HVO (producerat på hållbart sätt)

Snabb omställning. Tvåstegsraket. 1) byta drivmedel 2) byta flotta

2. Frågor & påståenden: Formulera retoriska frågor/ påståenden som brukar användas för att legitimera nuläget.

3. Motargument och fakta: Ta fram/välj fakta som som bemöter eller slår hål på respektive fråga/påstående.

…

Processer och åtgärder

Deltagare i gruppen:

1. Nuläge Beskriv problemet kort och koncist i 1-3 meningar. Vad är kärnan i problemet? Varför är detta viktigt att lösa?

Finns 3 ingångar

1. Krocken mellan miljö- och fiskeripolitiken
2. Åtgärder; hur-när-var
3. Förändringen - vad har hänt med skärgårdens grunda områden på 50 år? Välja en vik?

Målet är en berättelse som skapar engagemang till åtgärder hos markägare

1. Grunda vikar har degenererats och utsätts fortsatt för högt exploateringstryck. Vad är problemets kärna.
2. Vad har hänt med din vik - kan vi få tillbaka den till hur den såg ut för 50 år sedan?
3. Det goda exemplet, DU kan bidra!

2. Frågor & påståenden: Formulera retoriska frågor/ påståenden som brukar användas för att legitimera nuläget.

Iakttagelser - väcka känslor!

Skapa en gemensam bild utifrån konkreta iakttagelser - sedan definiera vilket “problem” vi gemensamt vill lösa

Retoriska frågor kan vara -Vill du som tidigare generationer kunna fånga din egen abborre i viken eller behöva köpa den i affären? Kan vi fortsätta att exploatera skärgårdarna och samtidigt värna den miljö vi alla är beroende av?

Om vi fortsätter med xxx på plats yyy kommer probleme forsätta…

3. Motargument och fakta: Ta fram/välj fakta som som bemöter eller slår hål på respektive fråga/påstående.

Arbetsgrupp: Processer och åtgärder

4. Lösning: Presentera möjliga lösningar och visa att problemet kan åtgärdas.

Hur skapa medborgarengagemang:

Hitta en gemensam iakttagelse man är överens om - sedan diskutera hur detta kan lösas (referensprojekt)

Hur har du uppfattat förändringen som skett i din vik? När kom grönslicken och hur upplevde du det… När försvann gäddan…

Öppna ögon - visa på förändringen vi ser som problematisk…

Skapa samhörighet…

Fånga upp retoriska frågor från markägare och lyft tillbaka diskussionen mot “iakttagelsen”

Hur kan vi använda “era” erfarenheter…

5. Uppmaning: Inspirera/uppmana mottagaren att agera. Det kan vara olika uppmaningar till olika målgrupper.

Skapa hopp - många bäckar små - det goda exemplet

Det behövs inte mer data och experter utan mer verkstad!

Beskriv vad belöningen för den enskilda är?

REFLEKTION Processer och åtgärder

- Hur var det att arbeta på det här sättet?
- Hur går vi vidare härifrån?
- Vad vill vi dela i helgrupp?

1. Att arbeta med berättelser är mkt intressant! Svårt att hinna få till nått vettigt via digital workshop. Nog bättre att ses IRL. Lätt att flyta ut i diskussioner och inte falla ner i frågorna. Nog bra om alla berättelser följer en liknande “dramaturgi”.
2. Vilken berättelse/berättelser vill vi visa på vår workshop på Värmdö? Samla in berättelser på vår workshop.
3. Berättelserna måste utgå från personliga konkreta iakttagelser och upplevelser? Berättelsen måste väcka känslor och inte avsky/hopplöshet…

Östersjöns ambassad

Deltagare i gruppen:

1. Nuläge Beskriv problemet kort och koncist i 1-3 meningar. Vad är kärnan i problemet? Varför är detta viktigt att lösa?

Vi lever i en kulturell berättelse som bygger på separation mellan människa och natur, där naturen ses som enbart en resurs för människor.

- Människor har ingen kunskap om Östersjöns belägenhet
- Vi värderar naturen med pengar
- Naturen är där för att vi ska bruka den
- Vi uppfattar inte helheten och klarar inte att hantera komplexitet

2. Frågor & påståenden: Formulera retoriska frågor/ påståenden som brukar användas för att legitimera nuläget.

Det är en total självklarhet och därmed osynligt, att naturen skulle ha rättigheter är obegripligt eller fånigt.

Det är avgörande för framsteg och utveckling

Berättelsen låser in oss i strukturer som vi sen rättfärdigar. Beredskap ett argument

3. Motargument och fakta: Ta fram/välj fakta som som bemöter eller slår hål på respektive fråga/påstående.

1600-tal: zebror står i regn. Bruno K Öijer

Vetenskapen vet nu att alla är individer, levande och kommunicerande

Människan är orsaken till obalans - kan även rätta till den. Småskaligheten är en nyckel.

Tekniken är styrande (i den antropocentriska berättelsen) och blir lätt destruktiv

Visa på hur argumenten inte håller (ekonomiska/beredskap t ex)

Arbetsgrupp: Östersjöns ambassad

4. Lösning: Presentera möjliga lösningar och visa att problemet kan åtgärdas.

Friska ekosystem är nödvändiga för mänsklig välfärd. Så länge naturen är rättslös kan vi inte förvalta oss i relation till ekosystemen.

Östersjöns vitalitet skulle kunna vara så mycket högre än idag, t ex större bestånd av fisk. Forskarna behöver visioner om hur det skulle kunna vara.

Östersjön som en av parterna i HELCOM, Baltic Sea Advisory Council. BaltFish,

Koppla till djurvälfärd i jordbruket.

Folkligt stöd krävs - forskningen behöver kommuniceras.

Find the sight (“where is the sight?”)

Visa best practice: lokala lösningar som människor är delaktiga i

Tillgängliggöra genom berättelser, stigar osv t ex Archipelago trail och skapa medvetenhet genom upplevelserna: tillgängligt för alla.

Distribuerad ambassad

Allemansrätten - vems rätt? Människors rätt till naturen. Vad innebär en allemansskyldighet? Ämne i skolan

Behöver bygga på den djupa kärleken till Östersjön

5. Uppmaning: Inspirera/uppmana mottagaren att agera. Det kan vara olika uppmaningar till olika målgrupper.

Du är en del av Östersjön!

Hur vill du representera Östersjön?

Respektera Östersjön

Östersjön älskar dig - besvara kärleken, du är efterlängtad

Lär känna Östersjöns väsen, själ

Förundran behövs: Ambassaden behöver visa för sina invånare vilken plats de lever med, unika skärgårdar t ex.

Alla är naturfolk - några andra folk finns inte! Hur är vi bra naturfolk?

REFLEKTION Östersjöns ambassad

- Hur var det att arbeta på det här sättet?
- Hur går vi vidare härifrån?
- Vad vill vi dela i helgrupp?

Bra, och armigt med skärmar i början, tankeväckande, känsloväckande. Fascinationen inför stora perspektiv.

Givande men svårt, utmaning att hålla sig till ämnet, ovant, nytt sätt att använda huvudet, privilegium att kunna träffas såhär och diskutera svåra frågor. Härligt med ärligheten och närvaron, att höra om hopplösheten.

Ambassaden jobbar på och bjuder in till ett möte.